

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний університет "Житомирська політехніка"
Освітня програма	35420 Право
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	081 Право

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний університет "Житомирська політехніка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	35420
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Малюга Леся Юріївна, Музика Вікторія Віталіївна, Коломоєць Тетяна Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	04.11.2020 р. – 06.11.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://ztu.edu.ua/ua/study/files/license/081_vidomosti-mag.pdf
Програма візиту експертної групи https://ztu.edu.ua/ua/study/files/license/081_vizyty-mag.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

За наслідками онлайн-візиту були підтверджені всі відомості, зазначені у матеріалах самоаналізу ЗВО. Поряд із сильними сторонами, позитивними практиками по кожному критерію, що підтверджує реальність існування та реалізації ОП, її вдосконалення, було виявлено слабкі сторони ОП за окремими критеріями, які цілком можуть бути усунуті ЗВО.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Мета ОП відображає специфіку предметної області, спрямовує здобувачів на безперервний особистісний розвиток та формування лідерських якостей, об'єднаних спільними цінностями. Відповідність вимогам обсягів ОП, окремих ОК у кредитах ЄКТС. Зміст ОП має чітку структуру, розподіл за семестрами/роками навчання, відповідає предметній області спеціальності. Структура ОП дозволяє формувати ІОТ (вільний вибір дисциплін, формування й виконання інд. навч. плану). ОП дозволяє набути соціальних навичок, що відповідають цілям ОП. Загальний обсяг ОП, окремих ОК відповідає фактичному навантаженню, забезпечує досягнення визначених цілей та ПРН. Правила прийому на ОП є чіткими, зрозумілими, без дискримінаційних положень, оприлюднені на сайті, враховують особливості ОП. Посилання активні, легкодоступні. Розроблена процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Форми, методи навчання, викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей, ПРН. Використовуються інтерактивні методики навчання, їх різноманіття. Реалізуються принципи академічної свободи. Інформація про цілі, зміст, ПРН, порядок, критеріїв оцінювання розміщено на сайті, своєчасно, упродовж періоду навчання доводиться до відома осіб. Навчання поєднується із науковими дослідженнями, написанням курсової роботи, участю у наукових заходах, членством у науковому гуртку. Наявність іноземних партнерів-ЗВО, «дорожня карта» реалізації співпраці, безкоштовний доступ до баз Scopus, Web of Science, публікаційна активність НПП. Регламентація процедури контрольних заходів, розмаїття форм, прозорість, зрозумілість, доступність, чіткість критеріїв оцінювання, реальна можливість оскарження результатів оцінювання, повторного їх проходження. Проведення підсумкового контролю «зовнішніми» НПП. Моніторинг, урахування рівня задоволеності здобувачів інструментарієм контролю. Механізм вирішення конфліктних ситуацій, достатній рівень обізнаності із ним. Середовище із неприпустимим порушенням академічної доброчесності, перевірка текстових матеріалів, декларація про дотримання академічної доброчесності, репозитарій текстів, заходи реагування на виявлені факти порушень. Залучення експертів галузі, штатних НПП-практиків. Розвиток професійної, викладацької майстерності НПП. Опитування здобувачів з питань якості освітнього процесу. Конкурсний відбір чіткий, прозорий, визначений. Дієва система заохочення НПП, активна практика використання. Інфраструктура, обладнання, інформаційні ресурси сприяють досягненню цілей, ПРН. Повна організаційна, консультативна, освітня, інформаційна, соціальна підтримка ЗВО здобувачів, НПП. Послідовна процедура розроблення, затвердження, моніторингу, періодичного перегляду ОП, залучення здобувачів, стейкхолдерів, урахування їх пропозицій. Сформовано систему управління якістю. Чіткі, зрозумілі, доступні правила регулювання прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу. Веб-сайт із зручним інтерфейсом.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Недостатня презентативність урахування досвіду зарубіжних ЗВО при формуванні ОП. Відсутні наукові програми та проекти на кафедрі, що ускладнює проходження здобувачами наукової практики. Не відображено назву наукової практики у ОП та нормативно не врегульовано її зміст, порядок проходження. Відсутність міжнародної академічної мобільності здобувачів, НПП ОП, а також залучення здобувачів до міжнародних наукових, освітніх фахових програм. Низькою є активність НПП у міжнародній грантовій діяльності. Регламентація у локальних нормативних актах «порогового» відсотка допустимих текстових запозичень, що не є реальним «фільтром» визначення авторської унікальності текстів. Виявлені суттєві недоліки кадрового забезпечення ОП (проф./акад. кваліфікація НПП не у повній мірі узгоджується із законодавчими вимогами, нерелевантність публікацій, відсутність публікацій за останні роки, відсутність тематичного стажування окремих НПП ОП). Відсутня процедура врегулювання конфліктів, пов'язаних з сексуальними домаганнями. Під час розміщення на сайті проекту ОП не було зазначено граничні терміни подання зауважень, пропозицій зацікавлених осіб. Англомовна версія веб-сайту містить не всю інформацію. Рекомендовано: 1) посилити практичну реалізацію методології наукової, дослідницької роботи шляхом впровадження, діяльності наукових гуртків, проведення наукових заходів, набуття здобувачами компетентностей презентації її результатів різними мовами; 2) відкоригувати положення ОП щодо врахування специфіки м/н аспектів юридичної діяльності, що відображено як особливості ОП; 3) передбачити проходження практики здобувачами у дистанційному режимі; для проходження наукової практики залучати здобувачів до науково-дослідних, в т.ч. й держбюджетних, наукових проектів, м/н проектів; визначити зміст, порядок проходження наукової практики; 4) в рамках реалізації договорів про співпрацю із зарубіжними партнерами-ЗВО створити реальні умови для реалізації академічної мобільності здобувачів, НПП, участі їх у міжнародних освітніх, наукових програмах; 5) вирішити питання вдосконалення кадрового ресурсу ОП; 6) впровадити дуальну освіту; 7) збільшити фахові бібліотечні ресурси, в т.ч. забезпечити доступ до електронних фахових баз; 8) переглянути зміст «спрощених» анкет (кілька позицій), збільшивши кількість запитань та посиливши презентативність респондентів; 9) оновити англомовний інтерфейс веб-сайту.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти. ОПП «Право», що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» факультетом публічного управління та права, здебільшого фокусується на підготовку юриста у сфері захисту прав людини для набуття здатності розв'язування проблем у сфері правотворчості і правозастосування. Випусковою кафедрою за напрямом підготовки є кафедра права та правоохоронної діяльності. Особливості ОПП «Право» оприлюднені на сайті університету: <https://docs.ztu.edu.ua/> та має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти. Мета ОПП 2019 та 2020 – «Забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців, які володіють системою поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь, навичок зі спеціальності 081 «Право», загальних засад методології наукової та професійної діяльності, інших компетентностей, які достатні для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної юридичної діяльності». Можливо стверджувати, що ОПП має достатньо чітко сформульовану мету, яка логічно виходить із таких документів ЗВО, як Статут (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=25>) та Стратегія розвитку Державного університету «Житомирська політехніка» 2020-2023 (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=25>). Відповідно до них, метою освітньої діяльності ЗВО є «відкриття нових, оновлення та перегляд існуючих освітніх програм з урахуванням пропозицій стейкхолдерів». Важливо, що Стратегія передбачає реалізацію проактивної молодіжної політики та популяризацію глобальних партнерських програм на рівні регіону, міста (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=250>), що сприятиме у підготовці затребуваного фахівця з високим рівнем професійної компетентності у регіоні, в якому наявний дефіцит юристів на ринку праці. Місія ЗВО визначена у розвитку лідерів, створенні інновації та зміні світу на краще. Вважаємо, що ОПП сприяє у втіленні місії та стратегії ЗВО. Слід зазначити, що ОПП фокусується на проблемах публічного права і приватного права у сфері захисту прав людини. Щодо особливості ОПП, закріплене в ній положення – «навчання у середніх та малих групах; застосування кейс-методів та орієнтація на поглиблення практичної підготовки з врахуванням міжнародних аспектів юридичної діяльності», на наш погляд, повною мірою не відображає унікальність ОПП, характеризує її як типову та частково не відображене в освітньому процесі. На фокус групі гарантом та НПП акцентовано увагу, що Ханак Умежава забезпечує викладання на даній ОПП та частково реалізує мету міжнародного аспектів юридичної діяльності для ЗВО даної ОПП. Під час онлайн зустрічі з Ханак було повідомлено, що вона періодично читає лекції для всіх студентів ЗВО різної спеціальності, а не для студентів даної ОПП. Крім того, на онлайн-зустрічі студенти не підтвердили факти того, що залучаються іноземні фахівці для викладання саме для них.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

У результаті аналізу документів та спілкування у фокус-групах підтверджено, що до визначення цілей та ПРН долучалися різні групи стейкхолдери – здобувачі, представники академічної спільноти, потенційні роботодавці. Слід зазначити, що кількість зовнішніх рецензентів, виходячи з інформації в ОПП, зростала (у 2019 – 2, 2020 – 3), що очевидно свідчить про збільшення зацікавленості у випускниках цієї ОПП. Представники потенційних роботодавців активно були долучені до обговорення цілей ОПП під час різних комунікативних заходів та через надання відгуків-рецензій. Члени ЕГ ознайомилися з рецензіями на ОПП і встановили, що у всіх вказано рік і дату, отже зрозуміло, на який варіант ОПП, більшість рецензій не містить критичного аналізу ОПП, не вказують на її недоліки, лише в одній рецензії надана рекомендація. Представники академічної спільноти/роботодавці/здобувачі періодично брали участь у круглих столах з юристами-практиками, які забезпечують викладання на цій ОПП. Це підтверджується наданими на запит ЕГ протоколами (відповідь ЗВО від 2 листопада 2020р.), останні містять конкретні зауваження та побажання. Слід зазначити, що жоден із зовнішніх рецензентів ОПП 2020 не є представниками ЗВО та наукових установ. Під час фокус-групи здобувачі та НПП вказали, що вони також залучалися до періодичного перегляду ОПП. Проте, здобувачам у в переліку питань в анкеті із запитаннями щодо різних аспектів організації освітньої діяльності на ОПП відсутнє таке, що стосується визначення цілей чи пропозицій щодо їх зміни (звіт за результатами анкетування здобувачів ОС «магістр» спеціальності 081 право у 2019-2020 н.р.).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та ПРН визначаються з урахуванням аналізу ринку праці та інтересів стейхолдерів, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та частково регіонального контексту щодо важливості підготовки фахівців з права для Житомирської області, оскільки здійснюється підготовка фахівців для всієї країни в цілому. Після обговорення зі стейхолдерами розвитку спеціальності введено нові навчальні дисципліни: «Відновне правосуддя та пробація», «Тренінг-курс «Взаємодія з громадськістю та ЗМІ в судових, правоохоронних та правозахисних органах» та ін. Так, з урахуванням потреб ринку праці сформовано: «СК 3. Здатність надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у ситуації високої юридичної складності. З урахуванням тенденцій розвитку спеціальності визначено: «СК 4. Знання і розуміння сучасних європейських правових доктрин, цінностей, принципів та стандартів, розуміти особливості їх застосування та впливу в межах національної правової системи». Гарант під час фокус-групи зазначав, що при розробці ОПП враховувався досвід аналогічних ОПП ЗВО України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Львівський національний університет імені Івана Франка, Львівський державний університет внутрішніх справ, Харківський національний університет внутрішніх справ, Приватний вищий навчальний заклад “Університет Короля Данила”, Національний університет водного господарства та природокористування тощо), проте не було надано конкретних пояснень стосовно того, що саме було запозичене та враховано. Не було надано і пояснень стосовно того, програми яких іноземних ЗВО було використано при підготовці ОПП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 081 Право другого, (магістерського) рівня вищої освіти на час розроблення та затвердження ОПП був відсутній. Після затвердження Стандарту Наказом МОН України 17.08.2020 р. № 1053 була затверджена нова ОПП, програмні результати навчання якої враховують вимоги Стандарту вищої освіти щодо сукупності компетентностей. Обсяг ОПП становить 90 кредитів ЄКТС. На наш погляд, освітні компоненти дозволяють досягти результатів навчання, визначених в ОПП «Право», логічна послідовність вивчення яких передбачена сформованою структурно-логічною схемою. Передбачені освітні компоненти ОПП передбачають формування мінімум семи із загальних та/або фахових компетентностей, передбачених Стандартом та включають програмні результати, які встановлює Стандарт. Документи про співпрацю з іноземними навчальними закладами у контексті обміну досвідом та реалізації аналогічних освітніх програм відсутні. Аналіз ПРН, закріплених в ОПП, дозволив встановити низьку реалізацію ПРН 12. щодо проведення порівняльно-правового аналізу окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу. Незначний обсяг фахової літератури з даного напрямку.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Мета ОНП 2019, 2020 відображає специфіку предметної області ОПП, охоплює освітню та викладацьку складові, спрямовує здобувачів на безперервний особистісний розвиток та лідерів змін, об'єднаних спільними цінностями та культурними сенсами. Наявні всі нормативно-правові документи, що необхідні для здійснення освітньої діяльності. Стейкхолдери зацікавлені у розвитку змісту ОПП та частково залучені до практичної і теоретичної підготовки здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Виявлені недоліки не є суттєвими, але є потреба у змістовній та поглибленій практичній реалізації методології наукової та дослідницької роботи шляхом удосконалення та розвитку роботи наукових гуртків та наукових конференцій, круглих столів, а також навичок презентації її результатів рідною та іноземною мовами. Аналіз ПРН, закріплених в ОПП, дозволив встановити необхідність розвитку ПРН 12. щодо проведення порівняльно-правового аналізу окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу. ЕГ рекомендує реалізувати на практиці договори про міжнародну співпрацю та розширити співпрацю з іншими міжнародними установами та ЗВО, залучати іноземних вчених або практиків у галузі права для проведення онлайн-лекцій для якісного розуміння особливостей регулювання окремих складових елементів системи національного права та міжнародних-правових систем в межах ОПП. Також доцільним вбачається збільшення бібліотечних тематичних інформаційних ресурсів, необхідних для реалізації ПРН 12. ЕГ запропонувала при оновленні ОПП детально проаналізувати досвід зарубіжних ЗВО з

підготовки здобувачів за відповідним напрямком та зазначити у тексті ОПП досвід яких саме ЗВО враховувався і який саме досвід.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

За цим критерієм встановлено відповідність вимогам щодо проектування та цілей освітньої програми, а саме: мета ОПП 2019, 2020 рр. відображає специфіку предметної області ОПП, спрямовує здобувачів на безперервний особистісний розвиток та формування лідерських якостей, об'єднаних спільними цінностями. Виявлені під час онлайн-візиту недоліки стосовно недостатньої презентативності результатів урахування досвіду вітчизняних та зарубіжних правничих освітніх шкіл при формуванні ОПП не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОПП та окремих ОК у кредитах ЄКТС відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня ВО. Обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС / термін навчання 1 рік 4 місяці. Аналіз ЕГ переліку ОК ОПП засвідчив, що з 90 кредитів ЄКТС, 67 кредитів становить обсяг обов'язкових компонент (у т.ч. проходження двох видів практик, 3 – на наукову практику, 24 – на практику, 6 – на Тренінг-курс) та Атестаційний екзамен, що відповідає Стандарту - для освітньо-професійної програми, яка передбачається мінімум 30 кредитів ЄКТС для проходження практики) та 23 – вибіркових. Це відповідає п. 15 ч. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту», згідно з яким, «Особи, які навчаються у закладах вищої освіти, мають право на: ... вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти». ЕГ вважає, що теоретичний зміст освітніх компонентів ОПП відповідає спеціальності 081 «Право» та забезпечує формування комплексу знань з Порівняльного законодавства, Іноземної мови за професійним спрямуванням, Методології наукових досліджень, Юридичної техніки, Актуальних проблем правозастосування. Освітні компоненти, такі як Нотаріальний процес, Адвокатура, Відновне правосуддя та пробація, Реклама та зв'язки з громадськістю в судових, правоохоронних та правозахисних органах, Право зовнішньоекономічних договорів, дозволяють оволодіти здобувачам вищої освіти методам, методикам та технологіям для застосування на практиці.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОПП має достатньо чітку структуру. Загалом ОПП структурована за роками й семестрами навчання. Освітні компоненти становлять взаємопов'язану систему навчальних дисциплін циклів загальної та професійної підготовки, які розділені на 3 семестри та завершуються атестаційним екзаменом. ОПП структурована змістовно. Її компоненти поділено у два блоки – нормативна частина, яка вивчається у 1-3 семестрах, та варіативна частина – у 2 семестрі. Обов'язкові НД представлено циклами. В ОПП 2020 це – два цикли: 1) НД циклу загальної підготовки; 2) НД циклу професійної підготовки. ЕГ з'ясовано, що перший цикл загальної підготовки забезпечує набуття загальних компетентностей, які визначені в Стандарті та включає «Методологію наукових досліджень», «Іноземну мову (за професійним спрямуванням)», «Юридичну техніку», «Порівняльне правознавство». Загалом, ОК, включені до ОПП, становлять логічну взаємопов'язану систему. В сукупності вони дають можливість досягти заявлених в ОПП цілей та ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Під час онлайн візиту ЕГ встановила, що загалом зміст ОПП 2020 відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності, що підтверджується як освітніми компонентами, передусім обов'язковими, які включені в цю ОПП, так і визначеними в ній СК та ПРН.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОПП дозволяє формувати ІОТ. Під час онлайн бесіди встановлено, що здійснюється вільний вибір ЗВО НД вибіркового блоку, які дійсно є вибірковими «з точки зору здобувача вищої освіти» (Владика А., Лутай А., Целуєв Д., Музичук І., Козіна В., Ткачук К., Савчук І.), в їх основі – «індивідуальний вибір кожного ЗВО» (Методичні рекомендації для експертів, с. 10). Таке право передбачено в Положенні про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти Державного університету «Житомирська політехніка» вибіркового навчального дисциплін, затвердженого на засіданні Вченої ради ЖП від 22 травня 2020 року, протокол №3, введеного в дію наказом Житомирської політехніки від 22 травня 2020 року №196/од (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=277>). ЕГ встановлено, що формування індивідуальної освітньої траєкторії полягає у формуванні переліку вибіркового дисциплін, які передбачають набуття компетентностей та виборі бази для проходження практик. ОПП «Право» надає студентам можливість вільного вибору навчальних дисциплін обсягом 23 кредити, що складає 25 % загального обсягу освітньої програми (вимога п. 1.2. Положення). Інформація для здобувачів ОПП про перелік і зміст ВД розміщена на освітньому порталі Житомирської політехніки у вигляді РНП (<https://learn.ztu.edu.ua/mod/folder/view.php?id=69787>). Під час фокус-групи здобувачі підтвердили, що вони реалізували своє право на вільний вибір ВД, пояснювали відповідну процедуру, яка здійснювалось шляхом заповнення онлайн-форми в особистому кабінеті здобувача вищої освіти на освітньому порталі ЖП, що відповідає п. 2.4. Положенню.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Відповідно до п.3.21 Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті «ЖП», практична підготовка ЗВО є обов'язковим компонентом ОП, що спрямований на набуття ЗВО професійних і загальних компетентностей. Під час онлайн бесіди ЕГ з'ясувала, що ОПП та НП передбачають проходження практичної підготовки, яка формує компетентності ЗВО, необхідні для подальшої професійної діяльності. ОПП передбачено Наукову практику (у 2 семестрі обсягом 3 кредити) та Практику (у 3 семестрі обсягом 27 кредитів), а також Тренінг-курс «Взаємодія з громадськістю та ЗМІ в судових, правоохоронних та правозахисних органах» (у 3 семестрі обсягом 3 кредити). Відповідно до програм практик, базами практик є кафедра права та правоохоронної діяльності, місцеві органи виконавчої влади та місцевого самоврядування, суди, прокуратура, органи МВС, нотаріальні контори, юридичні служби підприємств, установ та організацій, органи юстиції, СБУ, адвокатури, банківські установи, тощо. Острогляд О.В. та Горай О.С. підтвердили можливість проходження практики ЗВО в Юридичній клініці Університету. Таким чином, під час практичної підготовки здобувач вищої освіти набуває загальні та фахові компетентності, які зазначені в ОПП. Під час фокус-групи 6 ЗВО вказали, що проходили наукову практику. На запит ЕГ було надано комплекти звітної документації та договори про практику, які загалом засвідчили відповідність вимогам Програми, однак договори про практику підписано з ПП «Юридична фірма «Інтерлоо», КП (ЖИТОМИРТЕПЛОКОМУНЕНЕРГО) Житомирської міської ради, Адвокат Сачок А.В. ЕГ рекомендує суттєво розширити можливість проходження практики у зазначених вище органах шляхом підписання договорів про співпрацю, що надасть можливість на перспективу обрати місце роботи за погасити дефіцит юристів про які зазначили стейхолдери. В умовах карантину рекомендовано вчасно реагувати на сучасні виклики та врегулювати проходження практики ЗВО у дистанційному режимі.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОПП дозволяє здобувачам набути соціальні навички, що відповідають цілям та закріплені в ОПП. Необхідність їх формування зумовлена вимогами подальшою професійною діяльністю випускників. ЕГ встановила, що ЗВО мають можливість набувати соціальні навички, зокрема тайм-менеджмент, комунікативні, творчо-організаторські навички тощо), які забезпечують різні НД та є необхідними для здійснення професійної діяльності. Це забезпечується застосуванням інтерактивних методів навчання та активною участю здобувачів в органах студентського самоврядування, відвідування тренінгів, що проводяться у ЗВО, періодичні зустрічі зі стейхолдерами та практиками. Під час онлайн бесіди ЕГ встановлено, що розвиваються soft skills у здобувачів під час їх участі у роботі Юридичної клініки та забезпечується за рахунок освітніх компонентів, які включені як до блоку обов'язкових дисциплін, так і до вибіркового дисциплін: Методологія наукових досліджень, Відновне правосуддя та пробація, Тренінг-курс «Взаємодія з громадськістю та ЗМІ в судових, правоохоронних та правозахисних органах», Професійна етика та психологічна компетентність юриста, Міжнародні стандарти професійної діяльності юриста, Наукова практика, Практика, Атестаційний екзамен тощо.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Відповідний професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОПП та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та ПРН. Обсяг ОПП та окремих ОК у кредитах ЄКТС відповідає фактичному навантаженню здобувачів та забезпечує досягнення визначених цілей та ПРН. Згідно з ч. 6 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту», «Обсяг освітньої складової освітньої програми підготовки магістра становить 90 кредитів ЄКТС». На цій ОПП він становить обсяг – 90 кредитів. Виконання ОПП розраховано на 1 рік 4 місяці. Самостійна робота як засіб оволодіння навчальним матеріалом виконується в позааудиторний час. Згідно з навчальним планом ОПП, час на самостійну роботу здобувача становить не менше 1/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. На ОПП періодично проводяться опитування здобувачів (анкети та результати опитування надані на запит ЕК).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти на цій ОПП не здійснюється. Водночас, під час онлайн-зустрічей з керівництвом ЗВО, гарантом, НПП ОПП було зазначено, що кафедра у перспективі розглядає можливості для реалізації дуальної освіти, в навіть намагається впроваджувати окремі її елементи (заняття на базі стейкхолдерів – КП «Житомиртеплокомуненерго»), одним із перспективних варіантів дуальної освіти розглядається залучення для освітнього процесу «кафедр на виробництві».

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

За критерієм структура та зміст освітньої програми встановлено відповідність ОПП вимогам стосовно обсягу ОПП та окремих ОК у кредитах ЄКТС, які відповідають вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Зміст ОПП має достатньо чітку структуру. ОПП загалом структурована за семестрами/роками навчання, а також змістовно. Зміст ОПП 2020 відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності. Структура ОПП дозволяє формувати ІОТ, що здійснюється шляхом вільного вибору здобувачами вибіркових дисциплін, складання й виконання здобувачами індивідуального навчального плану. Загалом ОПП дозволяє здобувачам набути соціальні навички, що відповідають цілям ОНП. Загальний обсяг ОПП та окремих ОК у кредитах ЄКТС відповідає фактичному навантаженню здобувачів та забезпечує досягнення визначених цілей та ПРН.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

В той же час виявлені під час онлайн-візиту слабкі сторони, а саме: довільне розуміння міжнародного акценту у змісті ОПП, відсутні наукові програми та проекти на кафедрі, не відображено назву наукової практики в НП та нормативно не врегульований її зміст та порядок проходження. Рекомендовано ЕГ: а) відкоригувати специфіку врахуванням міжнародних аспектів юридичної діяльності, що визначено в особливостях ОПП; б) регламентувати зміст та порядок проходження наукової практики в діючому Положенні про організацію освітнього процесу або ж розробити Положення про порядок проходження практики ЗВО; в) при оновленні ОПП у майбутньому врахувати досвід підготовки аналогічних програм у зарубіжних ЗВО (принаймні, ЗВО-партнерів, а також ЗВО, досвід підготовки ОПП яких використовують провідні ЗВО України, які здійснюють підготовку за спеціальністю 081 Право).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

За цим критерієм встановлено відповідність ОПП вимогам стосовно структури та змісту, виявлені під час онлайн-візиту недоліки не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

ЕГ встановлено, що прийом на навчання для здобуття ступеня магістр на основі ступеня бакалавра за спеціальністю 081 «Право» здійснюється за результатами єдиного вступного іспиту (ЄВІ) з іноземної мови, який проходить у формі тесту з іноземної мови (англійська, німецька, французька або іспанська) та єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ). Особи, які вступають на спеціальність 081 «Право», замість фахового вступного випробування складають єдине фахове вступне випробування. Вступники на ОПП 081 «Право» подають заяву про участь у конкурсному відборі до університету, а також інші документи передбачені Правилами прийому ЗВО (<https://vstup.ztu.edu.ua/ofitsijni-dokumenty-2020/perelik-dokumentiv-dlya-vstupu-2020/>). Під час вступних випробувань передбачено врахування особливих освітніх потреб особи. Спілкування із відповідальним секретарем приймальної комісії засвідчило відповідність Правил прийому встановленим законодавством вимогам. На ОПП не вступали і не навчаються особи з особливими потребами, хоча у ЗВО такі особи навчаються. Правила прийому та додатки до них за цією ОПП є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті приймальної комісії ЗВО <https://vstup.ztu.edu.ua/ofitsijni-dokumenty-2020/>. Ліцензійний обсяг – 100 осіб. Під час онлайн-візиту встановлено, що для забезпечення доступності та безперешкодного доступу до приміщень ЗВО для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення встановлені пандуси, а також обладнані кнопки виклику. З метою організації безбар'єрного освітнього середовища обладнано навчальні приміщення на першому поверсі ЗВО, які використовуються в освітньому процесі.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОПП враховують її особливості. Вступ здійснюється для здобувачів вищої освіти за кошти фізичних та/або юридичних осіб у формі єдиного вступного іспиту (ЄВІ) з іноземної мови та фахового вступного випробування (ЄФВВ). Під час онлайн-візиту ЕГ встановлено, що ЗВО забезпечено у великій кількості мультимедійним, відео та комп'ютерним обладнанням, потрібним для проведення дистанційного навчання. Зважаючи на те, що ОПП затверджено у жовтні 2019 року, ЕГ вважає, що для поліпшення підготовки та розвитку ОПП, збільшення контингенту студентів необхідно НПП в цілому та викладачам кафедри доцільно посилити профорієнтаційну роботу (проводити консультації, дні відкритих дверей тощо) як серед випускників ЗВО, які мають диплом бакалавра зі спеціальності «Право», так і з інших ЗВО, що позитивно вплине на динаміку формування контингенту здобувачів ОПП. ЕГ констатує збільшення здобувачів вищої освіти за цією ОПП у 2020 році, порівняно із 2019 роком, в т.ч. й за денною та заочною формами здобуття вищої освіти, проте вважає за необхідне і надалі активізувати роботу стосовно подальшого збільшення контингенту.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО розроблено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у ЗВО (Наказ №19/од від 31.05.2019 року). ЕГ під час онлайн-візиту встановлено, що випадків визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, за даною ОПП відсутні, проте процедура регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка» (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=269>). Так, п. 15.6. передбачено, що кредити, отримані під час навчання за іншими освітніми програмами, у тому числі в інших ЗВО, можуть бути переведені для накопичення в межах освітньої програми. Для визначення можливості перезарахування кредитів ЄКТС здійснюється співставлення результатів навчання, досягнутих за іншою ОПП (у тому числі в інших ЗВО) та визначається сумісність з необхідними результатами навчання за відповідною ОПП. Перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці здійснюється на підставі академічної довідки, додатку до диплому про вищу освіту. У випадку академічної мобільності здобувача вищої освіти перезарахування здійснюється на підставі наданого здобувачем вищої освіти документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти. Рішення про перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці приймається Експертною комісією. Згідно п.15.8. перезарахування дисциплін здійснюється за рішенням декана на підставі висновку Експертної комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету для проведення порівняльного аналізу змісту освітньої

програми, за якою навчався ЗВО, за змістом ОП в Університеті. П.5.19 передбачає у випадку відповідності назв навчальних дисциплін (освітніх компонентів) та їх обсягу, перезарахування може проводитись деканом без створення Експертної комісії. Під час онлайн-опитування здобувачі не підтвердили свою участь у заходах з академічної мобільністю, обґрунтувавши їх запровадженими карантинними обмеженнями в Україні та світі. ЕГ рекомендувала розглянути питання можливості впровадження академічної мобільності здобувачів, в т.ч. й із використанням засобів дистанційного зв'язку.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО визначено порядок та процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті й викладено їх у відповідному Положенні про організацію освітнього процесу в Державному університеті "Житомирська політехніка", який розміщено на веб-сайті ЗВО (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=269>) і є доступним для усіх учасників освітнього процесу. Відповідно до цього документу, визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті передбачає обов'язкові етапи, а саме: звернення здобувача із заявою до ректора Університету з проханням про визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті. До заяви можуть додаватися будь-які документи (сертифікати, свідоцтва, освітні програми тощо), які підтверджують ті результати навчання, які здобувач отримав. Далі наказом створюється комісія, яка визначає можливість визнання, форми та строки проведення атестації для визнання результатів навчання, набутих у неформальній або інформальній освіті. Комісія створюється в такому складі: декан факультету, завідувач випускової кафедри або гарант освітньої програми, на якій навчається здобувач; провідні науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни, що пропонуються до перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті. Завершальним етапом процедури є проведення атестації для визнання результатів навчання, набутих у неформальній або інформальній освіті, тобто Комісія розглядає надані документи, проводить співбесіду із та/або перезараховує результати навчання, або призначає атестацію. ЕГ вважає, що у згаданому документі достатньо чітко виписана процедура перезарахування. На ОПП не було прикладів зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за цією ОПП є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО, та враховують особливості самої освітньої програми. Усі посилання на відповідні нормативно-правові акти є активними, легкодоступними для тих, чий права та обов'язки вони регулюють. У ЗВО розроблена процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Відповідні документи розміщені на офіційному сайті ЗВО та є доступними для усіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Незначні кількісні показники контингенту ОПП, в т.ч. й за різними формами здобуття вищої освіти. Відсутність практики академічної мобільності здобувачів ОПП та практики зарахування здобувачам ОПП результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. ЕГ рекомендувала розробити та затвердити комплексну програму з розвитку ОПП та формування контингенту здобувачів ОПП, в т.ч. й шляхом активізації профорієнтаційної роботи (проведення консультацій, днів відкритих дверей тощо) як серед випускників ЗВО, які мають диплом бакалавра зі спеціальності «Право», так і з інших ЗВО, що позитивно вплине на динаміку формування контингенту здобувачів ОПП. ЕГ рекомендувала розглянути питання можливості впровадження академічної мобільності здобувачів, в т.ч. й із використанням засобів дистанційного зв'язку, а також активізувати практику академічної мобільності здобувачів вищої освіти за цією ОПП й практику визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

За критерієм доступу до ОПП та визнання результатів навчання встановлено відповідність ОПП вимогам, а саме: Правила прийому на навчання за цією ОПП є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень,

оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО, та враховують особливості самої освітньої програми; усі посилання на відповідні нормативно-правові акти є активними, легкодоступними для тих, чії права та обов'язки вони регулюють; у ЗВО розроблена процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті; відповідні документи розміщені на офіційному сайті ЗВО та є доступними для усіх учасників освітнього процесу. Виявлені під час онлайн-візиту недоліки щодо незначних кількісних показників контингенту, відсутності практики академічної мобільності здобувачів ОПП та практики зарахування здобувачам ОПП результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання, передбачені у Положенні про організацію освітнього процесу ЗВО й застосовувані НПП, сприяють досягненню заявлених в ОПП цілей та програмних результатів навчання. За результатами онлайн-зустрічі експертів з гарантом ОПП, НПП та здобувачами вищої освіти зроблено висновок про те, що, поряд із традиційною системою методів та прийомів, в ОПП переважають інноваційні інтерактивні методики з акцентом на їх орієнтованість на потреби, інтереси та прагнення здобувачів, їх різноманіття. З'ясовано, що методи навчання і викладання ОПП дозволяють реалізуватися принципам академічної свободи, передбачається їх варіативність, урахування свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення та використання результатів наукових досліджень, інтеграції в освітнє фахове середовище, підтримки та стимулювання новаторства. Навчання та викладання здійснюється як очно, так і онлайн, із використанням різноманітних технічних засобів дистанційного зв'язку (під час онлайн-візиту було підтверджено). Здобувачів, як показало онлайн-опитування, задовольняє вибір НПП форм і методів викладання, особливо тих, що проводяться із застосування ІТ-технологій та із залученням практичних працівників. Рівень задоволеності учасників освітнього процесу вивчається через проведення систематичного анкетування, результати яких узагальнюються та враховуються гарантом ОПП, НПП, керівництвом ЗВО.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання на ОПП, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів доводиться за наступною системою. Інформація розміщується на офіційному сайті ЗВО. При вступі до ЗВО відповідна інформація роз'яснюється у формі консультацій, вимоги до осіб закріплюються у Правилах прийому на відповідний навчальний рік, розміщених на сайті ЗВО. Інформація про ОПП, цілі, особливості навчання, окремі освітні компоненти, методи контролю й критерії оцінювання доводяться до відома здобувачів гарантом, НПП впродовж всього періоду навчання, починаючи з перших занять, перших зустрічей, фіксуються у робочих програмах, інших навчально-методичних матеріалах на Освітньому порталі ЗВО, безпосередній доступ до яких забезпечується здобувачам впродовж першого тижня навчання й надається на весь період навчання. Під час онлайн-опитування здобувачі підтвердили високий рівень їх обізнаності, повному та своєчасності надання зазначеної інформації.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ОПП передбачено поєднання навчання здобувачів та виконання ними наукових досліджень. Під час онлайн-візиту з'ясовано, що для здобувачів передбачено вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень», як дисципліни вибору – можливість написання курсової роботи (за кількома тематично-галузевими напрямками), залучення їх до організації, участі у наукових заходах (круглих столах, конференціях та ін.), в т.ч. й в інших ЗВО, написання тез. Членство у науковому гуртку «Club of Criminal Law» (кер. Острогляд О.В.). ЕГ продемонстрували тези здобувачів (Целуєва Д., Хижняка О., Владики А., Лутая А.), матеріали роботи наукового гуртка, протоколи засідань наукових круглих столів, а також наукові роботи НПП ОПП, в т.ч. й публікації у міжнародних науко-метричних виданнях. Гарант ОПП, НПП, профільний проєктор та структурний підрозділ з міжнародних зв'язків інформаційно, організаційно сприяють реалізації такого поєднання. ЕГ рекомендовано активно залучати здобувачів ОПП до наукових досліджень кафедри, участі у наукових, в т.ч. й міжнародних, науково-практичних заходах, до написання наукових робіт й участі у щорічних Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт за спеціальністю «Право», за окремими галузевими фаховими спеціальностями.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Встановлено, що НПП систематично оновлюють зміст освітніх компонентів з урахуванням змін та доповнень чинного законодавства, правозастосовної практики, досягнень вітчизняної правової науки, в т.ч. й результатів досліджень НПП ЗВО, підвищення кваліфікації їх (надано для ознайомлення сертифікати Острогляда О.В., Тичини В.П., Назаренка С.П. та ін.), участі у науково-практичних заходах (матеріали підтверджують участь Острогляда О.В., Тичини В.П., Назаренка С.П. та ін.), пріоритетів реформування юридичної освіти, а також за запитами, пропозиціями стейкхолдерів, що документально підтверджується й було уточнено під час онлайн-візиту, з дотриманням принципів академічної свободи. Оновлення відбувається за підсумками обговорення на засіданнях кафедри, круглих столів за участі роботодавців (сканкопії протоколів додано до системи), з урахуванням опитування здобувачів, стейкхолдерів, з корегуванням навчально-методичного, кадрового, інформаційного, матеріально-технічного забезпечення. Так, наприклад, освітні компоненти «Адвокатура й адвокція», «Кваліфікація злочинів» було уточнено у назві, «Нотаріальний процес», «Порівняльне правознавство» оновлено змістовно, в т.ч. й із урахуванням запитів стейкхолдерів), «Порівняльне кримінальне право», «Право Європейського Союзу» впроваджено, з урахуванням затвердженого Стандарту та із урахуванням результатів наукових досліджень НПП (Острогляда О.В., Тичини В.П.), «Конвенція про захист прав людини ...» впроваджено із затвердженням програми ЗНО (і відповідного складового елементу) та впровадженням ЄДКІ (зведена таблицю пропозицій та ступеню їх врахування завантажено до системи), що знайшло своє підтвердження у протоколах засідань кафедри, «круглих столів» за участю стейкхолдерів, рішеннях Вченої ради ЗВО.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Питання інтернаціоналізації діяльності ЗВО регламентовані Статутом, Стратегією ЗВО на 2020-2023 р.р., локальними тематичними актами ЗВО. На офіційному сайті ЗВО розміщено інформацію про міжнародну діяльність ЗВО в цілому та її результати стосовно ОПП (переважно публікаційна активність ННН, перспективи). Для ознайомлення ЕГ було надано договори про співпрацю із зарубіжними ЗВО (Університетом «Думлупинар» (Туреччина), Університетом імені Миколи Коперника (Польща), Університетом «Сапієнца» (Італія), Кіпрським інститутом маркетингу (Кіпр), а також наявні результати їх реалізації (переважно для ЗВО в цілому) й перспективні напрямки стосовно ОПП (залучення іноземних фахівців в якості hosting-лекторів, публікаційних проектів спільних наукових заходів). Профільний проректор, структурний підрозділ ЗВО з міжнародних зв'язків у повному обсязі консультують та сприяють НПП та здобувачам у цьому. У ЗВО надано безкоштовний доступ до наукометричних баз Scopus, Web of Science. Керівництвом ЗВО заплановано й забезпечується залучення у другому семестрі 2020-2021 н.р. для проведення оглядових онлайн-лекцій професорів Х. Кара (Японія), підготовлена «дорожня карта» практичної реалізації міжнародних наукових проектів ЗВО у Програмі ERASMUS за участю НПП ОПП на 2020-2023 р.р. Підтвердження знайшла інформація про участь НПП ОПП у разових тематичних науково-практичних заходах ОБСЕ (Острогляд О.В., 2018, 2019, 2020 р.р.). ЕГ надано рекомендації щодо впровадження академічної мобільності НПП, в т.й. за участю зарубіжних ЗВО-партнерів, здобувачів, максимального сприяння ЗВО у їх публікаційній активності у наукових виданнях й заходів стимулювання за такі публікації, залучення до міжнародних наукових проектів здобувачів ОПП. В т.ч. й спільно із НПП ОПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання в ЗВО сприяють досягненню заявлених в ОПП цілей та програмних результатів навчання. Активно використовуються інноваційні інтерактивні методики навчання та викладання з акцентом на їх орієнтованість на потреби та інтереси здобувачів ОПП, їх різноманіття, а також на реалізацію принципів академічної свободи. Інформація щодо цілей, змісту, очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів розміщено на офіційному сайті ЗВО, своєчасно, у повному обсязі упродовж всього періоду навчання доводиться до відома всіх учасників освітнього процесу на ОПП. Навчання здобувачів поєднується із науковими тематичними дослідженнями, із вивченням відповідної навчальної дисципліни, можливістю написання курсової роботи (як вибіркової дисципліни), участю у наукових заходах, написанням тез, членством у науковому гуртку. Наявність іноземних партнерів-ЗВО, «дорожня карта» щодо практичної реалізації співпраці, в т.ч. залучення іноземних hosting-лекторів, безкоштовний доступ до наукометричних баз Scopus, Web of Science, публікаційна активність НПП ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Відсутність міжнародної академічної мобільності здобувачів, НПП ОПП, активного залучення здобувачів ОПП до міжнародних наукових та освітніх фахових програм, низька активність НПП ОПП у міжнародній проектно-грантовій діяльності. ЕГ рекомендовано ЗВО в рамках реалізації наявних договорів про співпрацю із зарубіжними партнерами-ЗВО створити реальні умови для реалізації здобувачами, НПП ОПП права на академічну мобільність

(впровадження програм подвійного диплому, узгодження графіку стажувань НПП, в т.ч. й в онлайн-форматі, на 2021-2022 р.р., затвердження програм щорічного обміну студентами (один-два) для навчання їх впродовж одного-двох семестрів або ж вивчення одного-кількох вузькоспеціалізованих навчальних дисциплін тощо), надано конкретні пропозиції щодо активізації участі здобувачів, НПП ОПП у міжнародних освітніх та наукових програмах (щодо підготовки заявок для участі у конкурсах проектів Erasmus, Erasmus+/K2, DAAD, OeAD, закріплення персональних кураторів від відділу з міжнародних зв'язків для здобувачів та НПП ОПП для підготовки та супроводу участі їх у цільових освітніх та наукових проектах, залучення здобувачів та НПП ОПП до міждисциплінарних (у межах спеціальностей ЗВО) міжнародних освітніх та наукових проектів, персональне кураторство керівника відділу з міжнародних зв'язків ЗВО напрямком співпраці із Представником ОБСЄ в Україні стосовно залучення здобувачів та НПП ОПП до участі у проектах ОБСЄ).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

За цим критерієм встановлено відповідність вимогам щодо навчання і викладання на ОПП, а саме: форми та методи навчання і викладання в ЗВО сприяють досягненню заявлених в ОПП цілей та програмних результатів навчання; активно використовуються інноваційні інтерактивні методики навчання та викладання з акцентом на їх орієнтованість на потреби та інтереси здобувачів ОПП, їх різноманіття, а також на реалізацію принципів академічної свободи. Інформація щодо цілей, змісту, очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів розміщено на офіційному сайті ЗВО, своєчасно, у повному обсязі упродовж всього періоду навчання довідома всім учасникам освітнього процесу на ОПП; навчання здобувачів поєднується із науковими тематичними дослідженнями, із вивченням відповідної навчальної дисципліни, можливістю написання курсової роботи (як вибіркової дисципліни), участю у наукових заходах, написанням тез, членством у науковому гуртку; наявність іноземних партнерів-ЗВО, «дорожня карта» щодо практичної реалізації співпраці, в т.ч. залучення іноземних hosting-лекторів, безкоштовний доступ до наукометричних баз Scopus, Web of Science, публікаційна активність НПП ОПП. Виявлені під час онлайн-візиту недоліки стосовно відсутності практики академічної мобільності, залучення здобувачів, НПП ОПП до міжнародних наукових, освітніх програм не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів визначені Положеннями: а) про організацію освітнього процесу; б) про оцінювання знань студентів в умовах кредитно-модульної системи організації освітнього процесу, робочими програмами, навчальним планом ОПП. Для перевірки досягнення ПРН у межах навчальних дисциплін використовується поточний (усний, письмовий, тестування, аналітичні доповіді, індивідуальні завдання, міні-колоквиуми, ділові ігри, перевірка домашніх завдань тощо), модульний, підсумковий (заліки, екзамени у тестовій формі) контроль, їх дистанційна форма (в т.ч. й у період карантину) навчання, викладання, контролю. Є практика використання контролю залишкових знань здобувачів у формі тестування. Здобувачам пропонуються для виконання як завдання для персональної роботи, так і для роботи у командах, для перевірки рівня поточних та залишкових знань, для демонстрації набутих компетентностей. Для контрольних заходів розроблено організаційно-методичні вказівки, які є доступними для здобувачів. В основу системи оцінювання кожного освітнього компонента покладено поточний, модульний контроль результатів навчання і принцип накопичення отриманих здобувачем балів, які у підсумку переводяться у національну шкалу та шкалу ЄКТС. По завершенню вивчення дисципліни розраховується загальна кількість балів, одержаних здобувачем. Особа отримує позитивну оцінку тільки, якщо набрала не менше мінімальної кількості балів за кожним модулем, виконала всі навчальні завдання, передбачені НП. Особа має право обирати підсумкову атестацію за результатами або поточної успішності або тестування. У разі обрання останньої результати поточної атестації не враховуються. У разі згоди із оцінкою поточної успішності, вона є остаточною. Форми контролю чіткі, прозорі, зрозумілі. Критерії оцінювання визначені, доводяться до відома здобувачів на початку навчального року, кожного семестру, кожного освітнього компоненту, відомості про них розміщені на сайті ЗВО. Результати виконання навчального плану з кожної дисципліни відображаються в інформаційній системі на Освітньому порталі ЗВО (електронному журналі, відомості успішності, індивідуальному плані здобувача, заліковій книжці), обговорюються двічі на рік на засіданнях кафедр, Вченої ради ЗВО. Терміни проведення контрольних заходів визначаються графіком освітнього процесу, оприлюднюються на сайті ЗВО. За підсумками онлайн-опитування з'ясовано, що проводиться анкетування обізнаності здобувачів із процедурами контрольних заходів, критеріями оцінювання, їх доступності та зрозумілості, результати якого оприлюднюються та враховуються. Під час онлайн-візиту з'ясовано, що зміст поточної, підсумкової атестації визначено й із урахуванням побажань

стейкхолдерів. Здобувачі підтвердили високий рівень обізнаності із критеріями оцінювання, схвалення їх. Впроваджено практику проведення підсумкового тестування «зовнішнім» НПП, який безпосередньо не викладав дисципліну цим здобувачам, що сприяє об'єктивності та неупередженості оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

З урахуванням затвердження Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 Право, спеціальності 081 право, введеного в дію наказом МОН України від 17.08.2020 р. № 1053, в ОПП 2020 року передбачено форму атестації здобувачів, яка відповідає вимогам Стандарту, - Єдиний державний кваліфікаційний іспит за спеціальністю (постанови КМУ від 10.05.2011 р. № 354, від 17.07.2019 р. № 684). В ОПП додатково передбачено атестаційний іспит й формі тестування в обсязі зміст окремих обов'язкових навчальних дисциплін ОПП (без виділення кредитів ЄКТС).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів є визначеними, прозорими, зрозумілими, доступними для всіх учасників навчального процесу. Є можливість встановлення індивідуальних термінів складання. Відповідно до Положень про організацію освітнього процесу та інших локальних документів ЗВО передбачено процедуру оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Протягом доби після оприлюднення результатів тестування, здобувач має право звернутися із письмовою заявою до проректора про подачу апеляції щодо підтвердження тестового балу, із зазначенням причин. Йому у присутності співробітника навчально-методичного відділу надається для перегляду робота разом із відповідями, на заяві зазначається дата і час надання роботи. На цьому етапі здобувач може відкликати апеляційну заяву, зробивши запис про це. У разі його незгоди проректор розпорядженням формує апеляційну комісію (проректор, два НПП-фахівці галузі), визначає дату, час засідання, із запрошенням здобувача. За підсумками засідання апеляція може бути задоволена й комісією виставлена остаточна оцінка за підсумками розгляду апеляції. Оскарження передбачено й за підсумками захисту звітів практики, захисту курсової роботи. З кожної дисципліни надається можливість не менше двох перездач відповідно до затвердженого графіку. У випадках, коли здобувач з поважних причин не пройшов поточну, модульну, підсумкову атестацію, він має право на їх повторне проходження згідно із затвердженим графіком. Особи, які отримали незадовільні оцінки, ліквідують академічну заборгованість (перескладання окремих модулів, складання заліків, екзаменів) й особи взагалі допускаються до атестації лише за умови попереднього складання всіх змістовних модулів, які не були оцінені протягом вивчення освітнього компоненту. Під час онлайн-опитування було з'ясовано обізнаність здобувачів зі змістом цих актів та їх позитивне ставлення до сформованих умов для оскарження та повторного проходження цих заходів у ЗВО. Для забезпечення об'єктивності оцінювання результатів навчання впроваджено практику проведення заліків, екзаменів у формі тестування «зовнішніми» НПП. Випадків повторного складання форм контролю на ОПП не було, конфліктних ситуацій не виникало. З'ясовано, що у ЗВО локальними актами регламентовано процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (Кодекс корпоративної етики, Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами, створено Комісію, до складу якої включено й здобувачів), систематично проводиться роз'яснювальна робота із здобувачами ОПП, тематичні анкетуванні, результати яких обговорюються на засіданнях кафедри, Вченої ради ЗВО й враховуються.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Це питання регламентується Положенням про академічну доброчесність та етику академічних відносин, Кодексом академічної доброчесності, Положенням про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами, Кодексом корпоративної культури та ін., використовуються Методичні рекомендації для ЗВО з підтримки принципів академічної доброчесності, глосарій та онлан-інструменти пошуку плагіату, корисні матеріали. Функціонує Комісія з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами, до складу якої входить і здобувач вищої освіти. Забезпечення академічної доброчесності є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти ЗВО, яка включає: для здобувачів та НПП проведення роз'яснювальних тематичних заходів, тематичні стажування НПП (Острогляд О.В., 2020 р.), тематичні анкетування та урахування їх результатів, механізми виявлення порушень академічної доброчесності (перевірка текстових робіт здобувачів (курсівих робіт, тез тощо), НПП за допомогою програм «Anti-Plagiarism», «e-TXT-Антиплагіат», Advengo Plagiatus та ін., сформовано репозитарій електронних версій текстових робіт, передбачено заходи реагування на факти порушень (повторне проходження оцінювання, повторне вивчення освітнього компоненту, додаткова перевірка всіх

робіт, додаткові контрольні заходи, позбавлення пільг з оплати навчання, оголошення догани, відрахування), реагування на виявлені факти (проходження повторного оцінювання, повторне вивчення освітнього компоненту, позбавлення права наукового керівництва, повернення рукописів статей (тез) на доопрацювання тощо). Всі здобувачі впродовж першого тижня навчання знайомляться зі змістом локальних актів та підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності (сканкопії завантажено до системи). Під час онлайн-візиту було з'ясовано наявність у ЗВО практики виявлення поодиноких випадків порушень відповідних вимог, своєчасність реагування ЗВО по кожному із них, системну роботу по удосконаленню запобіганню їм. ЄГ сформовано пропозиції щодо корегування змісту локальних актів ЗВО у частині вилучення положень щодо допустимого «бар'єру» запозичень при вирішенні питання авторської унікальності текстів, запровадження «сліпого», в т.ч. й зовнішнього рецензування рукописів, узагальнення найпоширеніших помилок й впровадження практики їх аналізу під час загальноуніверситетських тематичних заходів.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Детальна регламентація у локальних нормативних актах ЗВО процедури проведення контрольних заходів результатів навчальної діяльності здобувачів, розмаїття їх форм, прозорість, зрозумілість, доступність, чіткість критеріїв оцінювання, реальна можливість оскарження результатів оцінювання та повторного проходження контрольних заходів. Практика проведення підсумкового контролю «зовнішніми» ОНН. Систематичний моніторинг рівня задоволеності здобувачів ОПП інструментарієм контролю, врахування його результатів у процесі корегування засад організаційно-методичного забезпечення освітнього процесу. Наявність механізму вирішенні конфліктних ситуацій, достатній рівень обізнаності здобувачів щодо наявних можливостей, відкритість адміністрації ЗВО у вирішенні цих питань. Системний характер забезпечення формування середовища, в якому порушення академічної доброчесності будь-якими учасниками процесу є неприпустимими, перевірка всіх текстових матеріалів із використанням відповідних програм, підписання декларації про дотримання академічної доброчесності здобувачами, розміщення текстових робіт у репозитарії, тематичні стажування НПП, представництво здобувачів вищої освіти у складу Комісії з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами, заходи реагування на виявлені факти порушень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Регламентація у локальних нормативних актах ЗВО «бар'єрного» відсотка допустимих запозичень для рукописів учасників освітнього процесу ЗВО, що скоріш за все є передумовою для спрощеного підходу до визначення авторської унікальності тексту. ЄГ сформульовано конкретні пропозиції щодо можливого корегування зазначених положень локальних актів у частині вилучення положень щодо допустимого «бар'єрного» відсотка наявності текстових запозичення, впровадження практики «сліпого» зовнішнього, в т.ч. й зовнішнього рецензування рукописів, узагальнення найпоширеніших помилок й впровадження практики їх аналізу під час загальноуніверситетських тематичних заходів, популяризації кращих індивідуальних практик дотримання вимог академічної доброчесності серед НПП, здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

За цим критерієм встановлено відповідність вимогам стосовно контрольних заходів, оцінювання здобувачів та академічної доброчесності, а саме: детальна регламентація у локальних нормативних актах ЗВО процедури проведення контрольних заходів результатів навчальної діяльності здобувачів, розмаїття їх форм, прозорість, зрозумілість, доступність, чіткість критеріїв оцінювання, реальна можливість оскарження результатів оцінювання та повторного проходження контрольних заходів; практика проведення підсумкового контролю «зовнішніми» ОНН; моніторинг рівня задоволеності здобувачів ОПП інструментарієм контролю, врахування його результатів у процесі корегування засад організаційно-методичного забезпечення освітнього процесу; наявність механізму вирішенні конфліктних ситуацій, достатній рівень обізнаності здобувачів щодо наявних можливостей, відкритість адміністрації ЗВО у вирішенні цих питань; системний характер забезпечення формування середовища, в якому порушення академічної доброчесності будь-якими учасниками процесу є неприпустимими, перевірка всіх текстових матеріалів із використанням відповідних програм, підписання декларації про дотримання академічної доброчесності здобувачами, розміщення текстових робіт у репозитарії, тематичні стажування НПП, представництво здобувачів вищої освіти у складу Комісії з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами, заходи реагування на виявлені факти порушень. Виявлені під час онлайн-візиту недоліки стосовно закріплення «бар'єрного» відсотка

можливих текстових запозичень у рукописах учасників освітнього процесу ЗВО у локальних тематичних актах ЗВО не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час онлайн-візиту було з'ясовано, що підставами для визначення НПП, які забезпечують викладання на ОПП, є вища освіта, рівень наукового ступеня, вченого звання, тематика та показники наукової, науково-методичної роботи, тематичне стажування, наявність досвіду практичної роботи тощо. Втім встановлено непоодинокі факти нерелевантності тематики наукових, навчально-методичних робіт НПП навчальним дисциплінам, викладання яких вони забезпечують (наприклад, Горай О.С. забезпечує викладання дисципліни «Нотаріальний процес», більшість авторських праць привчена бухгалтерському обліку, Бутузов В.М. викладає дисципліну «Юридична техніка», а авторські праці з кримінально-правової проблематики, Шпиталенко Г.А. викладає «Порівняльне правознавство», втім праці з трудового права). Факти відсутності у НПП ОПП наукових, навчально-методичних праць за останні 5 років. В наявності факти формування кадрового забезпечення ОПП завдяки залученню НПП на 0,25 ст. (Горай О.С., Назаренко С.П.), 04 ст. (Бутузов В.М.), 0,5 ст. (Шпиталенко Г.А.) як основне місце роботи, к.е.н. (Горай О.С.), к.і.н. (Шпиталенко Г.А.). Розподіл кадрового забезпечення є рівномірним, здійснюється із обов'язковим урахуванням пропозицій здобувачів (за результатами їх опитування). ЕГ рекомендувала посилити контроль з боку гаранта ОПП, керівництва ЗВО за дотриманням вимог щодо академічної та професійної кваліфікації НПП ОПП, як за рахунок власних резервів, так й із залученням зовнішніх ресурсів.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура відбору та призначення на посаду НПП визначена Положенням про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад НПП (від 26.06.2020 р., протокол № 4). Критеріями конкурсного відбору є наявність відповідного рівня вищої освіти, наявність і рівень наукового ступеня, вченого звання, публікації у науковометричних та фахових наукових виданнях, тематичне стажування, досвід практичної роботи, наявність науково-методичних праць тощо. Критерії та процедура є чіткими, зрозумілими, доступними. Для проведення конкурсного відбору створюється конкурсна комісія, відбір здійснюється на засадах обґрунтованості, відкритості, колегіальності, об'єктивності рішень. Враховуються результати попереднього обговорення кандидатури претендента на кафедри, результати рейтингового оцінювання показників його наукової, методичної, проектної активності, дотримання вимог академічної доброчесності, новаторство.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час онлайн-візиту було з'ясовано, що ЗВО залучає до організації та реалізації освітнього процесу представників роботодавців (Радушинська Н.В., заст. директора Регіонального центру з надання безплатної вторинної правової допомоги у Житомирській обл., Морей В.В., начальник ТУ ДСА України у Житомирській обл., Меженін П.В., ст. слідчий в особливо важливих справах СУ ГУ НП у Житомирській обл., Давидюк Ю.П., представник ТОВ «Житомирська юридична компанія «Кодекс» тощо), а також штатних НПП, які здійснюють практичну діяльність у галузі права (наприклад, Горай О.С.), із урахуванням запитів здобувачів (за підсумками їх опитування), перспектив працевлаштування. Є співпраця із Житомирською обласною організацією «Союз юристів України». Під час проведення онлайн-опитування було встановлено, що представники роботодавців залучаються до обговорення проекту, змісту ОПП (сканкопії протоколів заходів завантажено до системи), рецензування робочих програм, проведення аудиторних занять з деяких дисциплін, участі у науково-практичних заходах.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Експертна група з'ясувала, що практичні працівники залучаються до організації, проведення аудиторних занять з деяких навчальних дисциплін (адвокат Грабчук О.В., приватний нотаріус Горай О.С.), в т.ч. й із використанням технічних засобів зв'язку в період карантину), а також періодично залучаються (голова Коломийського міськрайонного суду Івано-Франківської обл. Васильковський В.В.), як hosting-лектори (Давидюк Ю.П., Радушинська Н.В. та ін.), до організації та проведення тематичних науково-практичних заходів тощо. Під час онлайн-візиту вони підтвердили сприйнятність залучення експертів галузі для реалізації ОПП, доцільність подальшого розширення такого залучення. ЕГ було надано конкретні рекомендації щодо подальшого активного впровадження на ОПП дуальної освіти, проведення аудиторних занять безпосередньо в органах державної влади, місцевого самоврядування, правоохоронних органів та установ юстиції, адвокатських об'єднань тощо.

Запропоновано активно використовувати практику формування на базі партнерів ЗВО «філій на виробництві», «кафедр на виробництві» й активно використовувати їх потужності у навчальному процесі.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ЗВО забезпечується не рідше одного разу на п'ять років підвищення кваліфікації НПП згідно з Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників ЗВО (від 20.02.2020 р., протокол № 1) з урахуванням законодавчих змін 2020 року, а також впроваджено практику ініціювання підвищення кваліфікації самими НПП (наприклад, Острогляд О.В. вебінар «Методологія попередження плагіату», 2020 р., «Цифрові навички для вчителя», 2020 р., у Центрі підвищення кваліфікації викладачів кримінального права, 2019 р.). За підсумками онлайн-візиту підтверджено таку діяльність, в т.ч. й на підставі договорів про співпрацю із ЗВО України (наприклад, Бутузов В.М., Кузьмін С.А., Малишев К.В., Назаренко С.П. науково-педагогічне стажування в Університеті Короля Данила, 2019 р.). ЗВО надає можливості НПП для вивчення іноземної мови. Керівництво ЗВО зазначило, що передбачає вжиття заходів для кваліфікаційної підготовки НПП для ОПП, в т.ч. й із їх фінансовим забезпеченням. ЕГ було запропоновано конкретні рекомендації щодо безпосереднього залучення НПП, здобувачів до міжнародних освітніх програм, а саме: розробити план-графік реалізації цього напрямку роботи, впровадити персональне кураторство співробітників відділу з міжнародних зв'язків ЗВО щодо підготовки та супроводу участі НПП у конкурсах міжнародних проектів, в т.ч. й у рамках реалізації наявних договорів про співпрацю ЗВО із іноземними партнерами, укладання договору про співпрацю із провідними ЗВО України для можливості проходження НПП тематичних стажувань, участі у спільних освітніх, в т.ч. й міжнародних освітніх програмах, встановлення персонально кураторства гаранта ОПП (враховуючи наявний у нього досвід) за участю НПП ОПП в освітніх фахових програмах Представника ОБСЄ в Україні, в т.ч. й у дистанційному форматі (школи, тренінги, вебінари) тощо), що знайшло позитивний відгук у НПП та керівництва ЗВО.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Під час онлайн-візиту встановлено, що у ЗВО впроваджено інтегральну оцінку діяльності НПП, складниками якої є взаємне відвідування відкритих занять, метою чого є вивчення та обмін кращими методиками та технологіями навчання (такі заходи проводяться й на ОПП), оцінювання показників наукової, навчально-методичної активності НПП. З'ясовано, що здійснюється опитування здобувачів щодо рівня професіоналізму НПП, результати враховуються при вирішенні кадрового забезпечення ОПП (онлайн-опитуванням фокус-груп це підтверджено). У ЗВО впроваджено систему різноманітних моральних, матеріальних, змішаних заохочень НПП згідно із локальними актами ЗВО, насамперед, Положенням про преміювання працівників ЗВО (премії, подяки, почесні грамоти ректора тощо). Під час онлайн-опитування НПП, керівники структурних підрозділів ЗВО (кадрова служба, бухгалтерія) підтвердили поширеність такої практики (за результатами виконання конкретних завдань, за високі досягнення у роботі, з нагоди професійних свят тощо), високий рівень позитивного її сприйняття всіма учасниками освітнього процесу. Поширеною є практика стимулювання здобувачів та НПП партнерами ЗВО (наприклад, заохочення ВГО «Союз юристів України» з нагоди 100-річчя ЗВО).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Залучення юристів-практиків до обговорення, рецензування проекту, змісту ОПП, навчального плану, проведення аудиторних занять з деяких навчальних дисциплін, участі у науково-практичних заходах, а також залучення штатних НПП, які поєднують викладацьку, наукову діяльність та практичну роботу. ЗВО сприяє розвитку професійної та викладацької майстерності НПП. Впроваджено практику опитування здобувачів щодо рівня професіоналізму НПП та урахування їх результатів при вирішенні питань кадрового забезпечення ОПП. Процедура конкурсного відбору НПП на ОПП є достатньо чіткою, прозорою, визначеною. Існує система заохочення НПП й активна практика її використання на ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Кадрове забезпечення ОПП сформоване, в т.ч. й за рахунок залучення НПП, професійна та академічна кваліфікація яких не у повній мірі узгоджується із встановленими законодавчими вимогами (к.е.н.,к.і.н., нерелевантність наукових, науково-методичних праць, дисциплінам, які викладаються, відсутність наукових, навчально-методичних праць за останні 5 років, відсутність підвищення кваліфікації тощо). ЕГ сформовано конкретні пропозиції щодо можливого вирішення питання вдосконалення кадрового ресурсу ОПП, зокрема шляхом забезпечення ЗВО цільової підготовки НПП для ОПП (підвищення професійної та академічної кваліфікації вже наявних штатних НПП, а також збільшення їх контингенту за рахунок укладання контрактів із особами із відповідною професійною та академічною кваліфікацією), або ж шляхом укладання відповідних договорів із провідними ЗВО та науковими установами

України на підготовку кадрів в аспірантурі та докторантурі, систематичне проходження НПП ОПП тематичних фахових, в т.ч. й міжнародних, стажувань (в т.ч. й в дистанційному режимі), залучення НПП ОПП до участі у міжнародних освітніх програмах ОБСЄ, DAAD, USAID, затвердження плану підготовки НПП ОПП наукових, навчально-методичних праць, релевантних освітнім компонентах, викладання яких вони забезпечують, та посилений контроль за його виконанням з боку гаранта ОПП та керівництва ЗВО; участь у національних та міжнародних проектах hosting-лекторію, цільове формування кадрового резерву для ОПП за рахунок підготовки докторів філософії у галузі права з числа випускників ОПП 2019-2020 р.р.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

За цим критерієм, поряд із сильними сторонами ОПП (залучення юристів-практиків та штатних НПП, які поєднують викладацьку, наукову діяльність та практичну роботу; ЗВО сприяє розвитку професійної та викладацької майстерності НПП; впроваджено практику опитування здобувачів щодо рівня професіоналізму НПП та урахування їх результатів при вирішенні питань кадрового забезпечення ОПП; процедура конкурсного відбору НПП на ОП є достатньо чіткою, прозорою, визначеною; існує система заохочення НПП й активна практика її використання на ОПП), виявлено й суттєві недоліки, безпосередньо пов'язані із відповідністю значної кількості НПП ОПП вимогам академічної та професійної кваліфікації, релевантності напрямків та результатів їх професійної, наукової, навчально-методичної діяльності тим навчальним складовим ОПП, викладання яких вони забезпечують.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час здійснення акредитаційної експертизи ЕГ переконалась в наявності достатньої матеріально-технічної бази для забезпечення якісного освітнього процесу за ОПП «Право». Знайомство з матеріально-технічною базою здійснювалося дистанційно. Зокрема проректор з науково-педагогічної роботи Морозов А.В. провів 3D-тур (<https://tour.ztu.edu.ua/>) та огляд бібліотеки, також ЕГ були надані відео-матеріали для огляду гуртожитків (<https://www.youtube.com/watch?v=ZQjS5vKdf8o>). Здобувачі вищої освіти на 100% забезпечені гуртожитками. Для іноземних здобувачів обладнані окремі секції та кімнати. ЕГ був оглянутий корпус університету, зали і коридори якого обладнані сучасними диванами для відпочинку, телевізорами, функціонує кав'ярня, їдальня, Центр розвитку професійної кар'єри, медичний пункт, Юридична клініка. В Державному університеті «Житомирська політехніка» функціонує центр соціально-психологічної підтримки і супроводу «PsyLab», в якому співробітники університету та здобувачі можуть отримати безкоштовні консультації. Навчальні аудиторії оснащені всім необхідним для ефективного проведення занять: сучасними меблями, мультимедійними дошками, комп'ютерами, проекторами, кондиціонерами, доступом до мережі Інтернет. В ЗВО наявні зручні, сучасні комп'ютерні аудиторії, які відремонтовані за кошти іноземних фондів та проектів. В закладі вищої освіти функціонує бібліотека, яка складається з абонементу, читального залу та залу електронної бібліотеки. За участі завідувача бібліотекою ЕГ дізналася про наявність понад 300 тис. примірників книг, періодичних видань, CD-дисків, аудіовізуальних матеріалів, здійснюється передплата близько 50 періодичних видань, наявні карткові та електронний каталоги і картотеки, електронні повнотекстові видання університету. Під час онлайн-зустрічі НПП висловили побажання щодо наповнення бібліотеки новітньою правовою літературою. Університет має спортивний комплекс, який складається з двох спортивних залів, тренажерного залу, відкритого спортивного майданчика та футбольного поля. Для забезпечення потреб дистанційного навчання створений Освітній портал. Під час спілкування з ЕГ стейкхолдери, НПП, студентське самоврядування, здобувачі вищої освіти висловили задоволеність матеріально-технічним і навчально-методичним забезпеченням ОПП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЕГ було підтверджено, що університет забезпечує безоплатний доступ до інфраструктури та електронних ресурсів науково-викладацький склад та здобувачів вищої освіти. Зокрема, здобувач освіти має можливість звернутися до бібліотеки з запитом на літературу, працівники бібліотеки відсканують і надішлють на електронну адресу здобувача необхідний матеріал. НПП та здобувачі вищої освіти мають безкоштовний доступ до репозитарію університету, до баз Scopus, Web of Science. Необхідно зазначити, що заклад сприяє всебічному активному професійному та особистісному розвитку здобувачів вищої освіти. Про це свідчить наявність безкоштовних гуртків (юридичний

гурток Club of Criminal Law, секція танців, планують відкрити секцію гри на гітарі та ін.). Функціонує Юридична клініка, учасники якої безкоштовно надають консультації з правових питань (учасниками є гарант ОПП Острогляд О.В., викладачі кафедри права і правоохоронної діяльності/практикуючі юристи Грабчук О., Алейнікова Т., здобувач вищої освіти за даною ОПП Лутай А.)

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

В ЗВО діє Положення про службу охорони праці в Державному університеті «Житомирська політехніка» (<https://docs.ztu.edu.ua/?mdocs-file=218>). Адміністрація закладу підтвердила дотримання санітарних та температурних норм. ЗВО обладнаний пожежною сигналізацією. Адміністрація та здобувачі під час спілкування з експертами підтвердили, що скарг щодо безпечності освітнього середовища не надходило. В результаті онлайн-спілкування ЕГ з НПП, здобувачами вищої освіти, студентським самоврядуванням та працівниками було підтверджено, що освітнє середовище за ОПП є комфортним, безпечним для життя і здоров'я та задовольняє потреби вищезазначених груп. Функціонує центр соціально-психологічної підтримки і супроводу «PsyLab» і медичний пункт. Зокрема, під час онлайн-спілкування із завідувачем центру «PsyLab» Харитоновною Н.В. було встановлено, що в середньому до центру звертається 2-3 здобувачі вищої освіти за один тиждень, зазвичай у зв'язку з виникненням особистих проблем. ЕГ переглянула анкету для запису на консультацію і дійшла висновку про її доступність та зрозумілість для здобувачів та працівників ЗВО <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdBuFNrQDnJtUgkMo16aBDPyWgeuyYn66rEo6L7tMuQi4ZSaQ/viewform>. На сайті ЗВО є Експертний висновок з оцінки протипожежного стану учбових приміщень та гуртожитків Житомирського державного технологічного університету, в якому зазначено, що територія та приміщення університету придатні для ведення освітнього процесу. ЗВО забезпечено наявністю у достатній кількості дезінфікаторів (в т.ч. на першому поверсі сенсорні дезінфікатори), здійснення безконтактної термометрії при вході до закладу та контроль на вході щодо наявності засобів індивідуального захисту.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня та організаційна підтримка здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом запровадження комплексних заходів, наприклад, відділ моніторингу та забезпечення якості проводить опитування здобувачів за ОПП, яке складалося з 8 розділів. В анкетуванні взяли участь 5 здобувачів і показали досить високий показник задоволеності освітнім середовищем. Проте, вважаємо, що для більш глибоких та детальних відповідей від здобувачів, доречно було б провести опитування, яке б зосереджувалось лише на матеріальній базі та освітньому середовищі. Під час проведення онлайн-експертизи ЕГ переконалася в достатньому забезпеченні освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів освіти за даною ОПП. У ЗВО наявні зручні і сучасні електронні ресурси, які забезпечують поінформованість здобувачів вищої освіти про події, які проходять в університеті. Зокрема на Освітньому порталі знаходиться необхідна інформація (лінки) для проведення онлайн-занять. Також здійснюється консультування з приводу правових питань (Юридична клініка), працевлаштування (Центр розвитку професійної кар'єри), надається психологічна підтримка (PsyLab).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

За ОПП «Право» не навчаються особи з особливими освітніми потребами. Проте, для безперешкодного доступу до приміщень ЗВО було встановлено пандуси, на кожному поверсі є телевізори, інформація на яких подається в звуковому та візуальному форматах, спеціально обладнані санітарні кімнати. Для занять осіб з особливими потребами використовуються аудиторії та лекційні зали, розташовані на першому поверсі. У бібліотеці та ідальні є спеціалізовані місця. У ЗВО є Освітній портал (<https://learn.ztu.edu.ua/>), за допомогою якого здобувачі з обмеженими можливостями мають доступ до навчальних матеріалів, розкладу занять та сесії, також забезпечується можливість їх онлайн-спілкування із викладачами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Щодо процедури вирішення конфліктних ситуацій в Державному університеті «Житомирська політехніка» діє п. 20 Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка», який закріплює перелік потенційних суб'єктів виникнення конфліктів, шляхи попередження та запобігання виникненню конфліктних ситуацій, методи реагування, шляхи вирішення та засоби розв'язання конфліктів. Також

запроваджена Антикорупційна програма Державного університету «Житомирська політехніка», Положення про комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами в Державному університеті «Житомирська політехніка», існує процедура розгляду звернень та скарг здобувачів вищої освіти, яка регулюється Положенням про розгляд звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються у Державному університеті «Житомирська політехніка». Проте у документах детально не розписана процедура врегулювання конфліктів, пов'язаних з сексуальними домаганнями. В університеті є електронна скринька довіри, Були проведені анонімні анкетування здобувачів вищої освіти, які навчаються за даною ОПП, в яких вони підтвердили відсутність проявів корупції та нетактовного ставлення у на ОПП та у ЗВО в цілому. Як засвідчили працівники закладу та здобувачі освіти, конфліктних ситуацій за ОПП «Право» не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Інфраструктура, обладнання, інформаційні ресурси дають можливість досягти цілей і програмних результатів навчання, що зазначені у ОПП «Право». ЗВО забезпечує організаційну, консультативну, освітню, інформаційну, соціальну підтримку в повній мірі та безпечне освітнє середовище для всіх учасників освітнього процесу, в т.ч. й безперешкодний та повний доступ до всіх ресурсів університету здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами. Під час моніторингу результатів анкетування здобувачів вищої освіти за ОПП та онлайн-зустрічей зі здобувачами, НПП та допоміжним персоналом ЕГ переконалася у повній задоволеності їх матеріальною базою та освітнім середовищем у ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Проаналізувавши відповідні документи, ЕГ з'ясувала, що в ЗВО відсутня процедура врегулювання конфліктів, пов'язаних з сексуальними домаганнями. ЕГ рекомендувала ЗВО: а) розробити та документально врегулювати процедуру розгляду скарг, пов'язаних з сексуальними домаганнями; б) переглянути зміст анкет для опитування здобувачів, НПП та стейкхолдерів (збільшити кількість запитань, урізноманітнити варіанти відповідей, забезпечити більшу презентативність респондентів); в) збільшити інформаційний фаховий (для цієї ОПП) бібліотечний фонд, в т.ч. й за рахунок забезпечення доступу ЗВО до загальнодержавних спеціалізованих інформаційних (нормативних, інтерпретаційних, аналітичних тощо) баз даних.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ було з'ясовано, що матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення ОПП відповідає Критерію 7. Наявна база дозволяє здобувачам вищої освіти досягти цілей і програмних результатів навчання. ЗВО надає безкоштовний доступ здобувачам і НПП до електронних та інформаційних ресурсів, проводить періодичні анонімні опитування здобувачів вищої освіти, НПП, стейкхолдерів. Освітнє середовище пристосоване до сучасних умов та є безпечним. Під час онлайн-спілкування з ЕГ всі учасники освітнього процесу за ОПП висловили задоволення наявною матеріально-технічною та навчально-методичною базою. Виявлені під час онлайн-візиту недоліки стосовно відсутності процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних з сексуальними домаганнями та недостатнім наповненням бібліотеки фаховими ресурсами, є несуттєвими. ЕГ рекомендувала внести відповідні зміни та доповнення до локальних актів щодо врегулювання процедури розгляду конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, а також збільшити бібліотечні фахові ресурси (для цієї ОПП) за рахунок забезпечення доступу до електронних інформаційних (нормативних, інтерпретаційних, аналітичних тощо) баз даних.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

За даною ОПП ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. В п. 5 «Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка» закріплена чітка процедура розробки, перегляду та закриття освітніх програм. Перегляд ОПП здійснюється щорічно в форматі засідань круглих столів стейкхолдерів. В результаті запити ЕГ

гарант ОПП надав протокол №1 від 20.09.2018 р. з засідання семінару з юристами-практиками. За даною ОПП було проведено три круглі столи, підтвердженням цього є протокол №1 від 04.02.2020 р., була прийнята Резолюція про внесення змін до форм атестації здобувачів вищої освіти, удосконалення і розвиток окремих освітніх компонентів та практичної складової освітнього процесу. Протоколом №2 від 26.06.2020 р. та резолюція до нього передбачено удосконалення назв та впровадження нових компонентів до ОПП та залучення роботодавців до проведення відкритих занять. Проведення третього круглого столу (протокол №3 від 28.08.2020 р.) було зумовлене прийняттям Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН від 17.08.2020 р. №1053Ю й потребою корегування змісту ОПП. ЕГ встановлено, що моніторинг внутрішнього забезпечення якості вищої освіти за ОПП здійснюється завдяки періодичним анкетуванням стейкхолдерів та здобувачів вищої освіти.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти самостійно та через органи студентського самоврядування беруть участь у періодичному перегляді ОПП та анкетуваннях. Під час засідання круглого столу (протокол №3 від 28.08.2020 р.) були присутні здобувачі вищої освіти Хижняк О.І., Владика А.К., Решивська Я.В. Зокрема Владика А.К. запропонував покращити навички «soft-skills» за даною ОПП шляхом проведення більшої кількості лекцій, тренінгів та семінарів за участю юристів-практиків. Пропозицію здобувача було враховано шляхом запровадження тренінг-курсу «Відновне правосуддя та пробація». Представники студентського самоврядування беруть участь у забезпеченні якості вищої освіти шляхом членства під час проведення ректоратів, Вченої ради Університету. Під час онлайн-зустрічі ЕГ зі здобувачами вищої освіти була підтверджена їхня участь у перегляді ОПП, вони наголосили на тому, що ЗВО враховує їхню думку при внесенні змін до ОПП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

ЕГ підтверджено, що роботодавці беруть участь при перегляді ОПП. Зокрема під час проведення Круглого столу (протокол №3 від 28.08.2020 р.) були присутні Морей В.В. (начальник територіального управління Державної судової адміністрації України в Житомирській області), Радушинська Н.В. (заст. директора Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Житомирській обл.), Ярош Ю.В. (заст. голови Житомирської обласної організації Союзу юристів України), Давидюк Ю.П. (представник ТОВ «Житомирська юридична компанія «Кодекс»), які висловили задоволення проектом ОПП. Радушинська Н.В. та Ярош Ю.В. запропонували збільшити кількість тренінгів із залученням юристів-практиків. Морей В.В. наголосив на необхідності збільшення кількості годин на дисципліну «Порівняльне кримінальне право». Під час зустрічі ЕГ з роботодавцями вони пояснили, що беруть активну участь у освітньому процесі та перегляді ОПП для допомоги ЗВО у підготовці якісних фахівців для регіону, продемонстрували готовність приймати участь в освітньому процесі і сприяти позитивному розвитку ОПП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Дана ОПП діє з вересня 2019 року і випускників ще не було, тому інформація про кар'єрний шлях випускників відсутня. В ЗВО функціонує Центр розвитку професійної кар'єри. Під час спілкування з представником даного центру ЕГ з'ясувала, що здобувачі даної ОПП зверталися за допомогою до Центру з питань підготовки резюме, вибору між кількома вакансіями для працевлаштування. Центр розвитку професійної кар'єри систематично проводить засідання тематичних профорієнтаційних круглих столів та розробляє гугл-карту легального працевлаштування, вже сформовано базу вакансій для потенційного працевлаштування випускників ОПП 2019-2020 р.р.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

П.7 «Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка» закріплює рівні організації внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти також питання забезпечення якості регулюється низкою інших документів ЗВО (<https://docs.ztu.edu.ua/>) На основі стандарту ДСТУ ISO 9001:2015 та в рамках діяльності Системи управління якістю (<https://ztu.edu.ua/ua/common/suqau.php>) було уніфіковано й оновлено внутрішню нормативну базу університету. Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти здійснюється шляхом проведення: внутрішнього аудиту, зовнішнього аудиту, контролю показників процесів системи управління якістю та аналізу таких процесів. Функціонує відділ моніторингу та забезпечення якості Державного університету «Житомирська політехніка», який відповідальний за реалізацію процесів внутрішнього забезпечення якості вищої

освіти (<https://docs.ztu.edu.ua/mdocs-posts/polozhennya-pro-viddil-monitoringu-ta-zabezpechennya-yakosti-derzhavnogo-universytetu-zhytomyrska-politehnika/>). Завданнями відділу моніторингу та забезпечення якості є: забезпечення розробки і реалізації коригувальних заходів щодо покращення якості, дослідження та застосування в університеті кращих практик забезпечення якості, посилення співпраці із стейкхолдерами ЗВО (внутрішніми і зовнішніми) в частині забезпечення якості, розвиток культури якості вищої освіти, удосконалення політики та механізмів забезпечення якості вищої освіти. ЕГ було виявлено, що на сайті ЗВО застаріла інформація про Відділ, оскільки не оновлено назву відділу та ЗВО (<https://ztu.edu.ua/ua/structure/departments/nmu/>). Під час зустрічі з здобувачами вищої освіти, НПП було встановлено, що вони задоволені якістю освіти і беруть активну участь у її покращенні шляхом участі в опитуваннях та звернення до керівництва ЗВО. Не зважаючи на те, що акредитація ОПП «Право» проводиться вперше, ЗВО бере до уваги пропозиції та зауваження представників Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, які були висловлені під час проведення акредитації за іншими ОП. Зокрема, в результаті врахування пропозицій було прийнято Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами у Державному університеті «Житомирська політехніка».

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОПП «Право» проводиться вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час онлайн-зустрічей ЕГ з НПП, представниками підрозділів, органів студентського самоврядування, здобувачами вищої освіти, стейкхолдерами було встановлено існування культури якості, що сприяє постійній позитивній зміні освітнього процесу за ОПП «Право». Розробка, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у ЗВО здійснюється без порушення визначених процедур та відповідно до документів, які є на сайті університету. ЗВО системно підходить до формування культури якості, постійно цікавиться думкою здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів щодо якості освітнього процесу, зокрема шляхом проведення комплексних анкетувань, їх аналізу та обговорення на кафедрах, на засіданні Вченої ради. На основі результатів анкетування стейкхолдерів визначається їхнє задоволення підготовкою майбутніх фахівців для регіону. Під час онлайн-зустрічі зі стейкхолдерами ЕГ з'ясувала, що завдяки тісній співпраці ЗВО та роботодавців випускники ОПП матимуть можливість працевлаштуватися на підприємствах, в установах представників стейкхолдерів. Крім того, питання культури якості закріплені Статутом та Стратегією ЗВО. Питання культури якості регулюють Аналіз системи управління якістю з боку вищого керівництва Державного університету «Житомирська політехніка» за 2018-2019 н.р., Моніторинг досягнення цілей у сфері якості Державного університету «Житомирська політехніка» за 2018-2019 н.р., Коригувальні дії щодо цілей у сфері якості Державного університету «Житомирська політехніка» за 2018-2019 н.р., План заходів щодо забезпечення функціонування системи управління якістю Державного університету «Житомирська політехніка» на 2019-2020 н.р., Положення СУЯ. Настанова щодо якості. Під час спілкування з учасниками освітнього процесу відчувається, що за ОПП сформована культура якості; процедури і політики забезпечення якості вважаються корисними та такими, які необхідно запровадити. Результати онлайн-спілкування зі стейкхолдерами показали, що всі учасники освітнього процесу та роботодавці залучені до процедур забезпечення якості ОПП як партнери.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

За даною ОПП ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду. Здобувачі вищої освіти, стейкхолдери беруть участь у перегляді ОПП шляхом участі у засіданнях круглих столів, анкетуванні. Пропозиції здобувачів та стейкхолдерів були враховані під час перегляду ОПП (протокол №2, з засідань круглих столів). В ЗВО діє Система управління якістю, оновлено внутрішню нормативну базу, функціонує відділ моніторингу та забезпечення якості Державного університету «Житомирська політехніка», який відповідальний за реалізацію процесів внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Під час проведення онлайн-експертизи ЕГ з'ясувала, що учасники освітнього процесу задоволені якістю надання освітніх послуг, стейкхолдери готові долучитися до подальшого вдосконалення ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

На офіційному веб-сайті ЗВО розміщена застаріла інформація про відділ моніторингу та забезпечення якості Державного університету «Житомирська політехніка» (<https://ztu.edu.ua/ua/structure/departments/nmu/>). ЕГ рекомендовано при подальшій розробці опитувань збільшити кількість запитань, варіантів відповідей («так/ні» є

недостатнім для повного розуміння ступеню задоволеності респондентів), провести окремі тематичні анкетування здобувачів вищої освіти, НПП, стейкхолдерів щодо задоволеності якістю вищої освіти та оприлюднювати результати у вільному доступі на сайті ЗВО, оновити інформацію на сайті про Відділ моніторингу та забезпечення якості для повноцінного інформування зацікавлених осіб.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

В цілому ОПП відповідає Критерію 8, були виявлені недоліки, які є несуттєвими і можуть бути виправлені в процесі вдосконалення ОПП та залучення зацікавлених осіб до моніторингу якості.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначені правила та процедури є чіткими та зрозумілими та оприлюднені вони на сайті ЗВО у таких документах: Статут Державного університету «Житомирська політехніка», «Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка», Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються у Державному університеті «Житомирська політехніка», Положення про Комісії з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами у Державному університеті «Житомирська політехніка» та в інших документах (<https://docs.ztu.edu.ua/>) Всі правила та процедури можна знайти на веб-сайті ЗВО в розділі «Внутрішні нормативні документи», проте до деяких документів доступ обмежено (наприклад: Звіт за результатами анкетування здобувачів вищої освіти університету у 2019-2020 н.р., Звіт за результатами анкетування персоналу університету у 2019-2020 н.р, Моніторинг досягнення цілей у сфері якості Державного університету «Житомирська політехніка» за 2018-2019 н.р.) Офіційний веб-сайт університету (<https://ztu.edu.ua/>) зручний, сучасний та яскравий. Інтерфейс доступний двома мовами – українською та англійською. ЕГ встановлено, що при переході в режим англійської мови інформація подається звужено, не всі розділи наявні або ж при переході на розділ інформація відсутня (<https://ztu.edu.ua/en/common/history.ph>)

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Під час спілкування з гарантом ОПП було встановлено, що проект ОПП був своєчасно оприлюднений на сайті для отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін. На Освітньому порталі (<https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=3607>) Державного університету «Житомирська політехніка» оприлюднено проект ОПП, ОПП 2019, 2020 рр., навчальні плани, робочі програми та програми практик 2019-2020, 2020-2021 рр. Для подання пропозицій, звернень та зауважень щодо проекту ОПП надана пошта гаранта Острогляда О.В. Проте, не зазначено граничні терміни подання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін. Під час онлайн-спілкування з гарантом з'ясовано, що більшість пропозицій та зауважень було отримано під час проведення Круглих столів та спілкування зі стейкхолдерами. Початковий розгляд пропозицій та зауважень відбувається на засіданні кафедри права та правоохоронної діяльності.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному веб-сайті університету інформація щодо ОПП доступна тільки українською мовою, в достатньому обсязі та є зрозумілою. Зазначена інформація в цілому задовольняє вимоги поінформованості щодо ОПП та основних її компонентів. Зокрема, під час онлайн-спілкування ЕГ зі здобувачами вищої освіти, виявлено, що вони вперше дізналися про ОПП «Право» на веб-сайті ЗВО, подана інформація була зрозумілою і достатньою для інформування зацікавлених осіб.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

В ЗВО існують чіткі та зрозумілі правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Документи, які містять таку інформацію легко можна знайти на веб-сайті університету. Правила та процедури є доступними для учасників освітнього процесу за ОПП, що акредитується. Веб-сайт університету має сучасний та зручний інтерфейс для користування всіх зацікавлених осіб.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Під час розміщення проекту ОПП не було зазначено граничні терміни подання зауважень та пропозицій зацікавлених осіб. Офіційний веб-сайт ЗВО в режимі «англійська мова» подає не всю необхідну інформацію. ЕГ рекомендує розмістити на веб-сайті ЗВО контактну інформацію для подання відгуків та зауважень на проект ОПП, оскільки така інформація висвітлена лише на Освітньому порталі також пропонуємо оновити та удосконалити інтерфейс веб-сайту в режимі «англійська мова», при інформуванні зацікавлених осіб щодо можливості подання зауважень та пропозицій щодо проекту ОПП зазначити граничні терміни використання такої можливості.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОПП відповідає Критерію 9 з недоліками, які є несуттєвими (не встановлено граничні терміни подання зауважень та пропозицій щодо проекту ОПП, в режимі англійської мови на веб-сайті подана не повна інформація щодо ЗВО.) ЕГ встановлено, що дані недоліки можуть бути виправлені найближчим часом.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Під час онлайн-візиту ЕГ було отримано й проаналізовано ОПП, навчальні плани, проведено онлайн-зустрічі із фокус-групами здобувачів денної та заочної форми здобуття вищої освіти. Всі відомості знайшли своє відображення у матеріалах самоаналізу, а також знайшли своє підтвердження під час онлайн-виїзду, спілкування із фокус-групами, опрацювання інформаційних матеріалів. Під час онлайн-візиту як у ЗВО в цілому, так і на ОПП зокрема були створені умови, сприятливі для продуктивної роботи та конструктивної співпраці. За підсумками онлайн-спілкування експертів із керівництвом ЗВО, гарантом та проектною групою ОПП, представниками структурних підрозділів ЗВО, здобувачами, роботодавцями очевидно, що вони усвідомлюють певні слабкі сторони за окремими критеріями, виявлені під час експертизи. Крім того, ними продемонстровано бажання, готовність і здатність активно, оперативну, системно та цілеспрямовано працювати у напрямку підвищення якості ОПП та освітньої діяльності на ОПП, деякі заходи було вжито вже під час онлайн-візиту та безпосередньо після його завершення.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	E
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ОСТАТОЧНА ПРОГРАМА ВІЗИТУ.pdf</i>	j+1oUD8edUKNIL4m5N4DvLeOv2nhQPHFFw4xEh hmysk=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Коломоєць Тетяна Олександрівна

Члени експертної групи

Малюга Леся Юрївна

